

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Vita Venerabilis Arnesti, (vulgò Ernesti) Primi Archiepiscopi Pragensis

Balbín, Bohuslav

Pragæ, 1664

Clemens Episcopus servus servorum Dei ad perpetuam rei memoriam.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42763

Clemens Episcopus servus ser-
vorum DEI ad perpetuam rei
memoriam.

IN *suprema dignitatis Apostolica specula,* Vniversitas
Carolina à
Pontifice
confirmatur.
*quanquam insufficientibus meritis, divi-
na dispensationis munere constituti, ad u-
niversas fidelium regiones, eorumq; profectus
& commoda, tanquam universalis dominici
gregis Pastor, commissæ nobis speculationis a-
ciem, quantum nobis ex alto permittitur, ex-
tendentes, fidelibus ipsis ad querenda litera-
rum studia, per quæ Divini Numinis, san-
ctæq; Catholicæ fidei cultus protenditur, ju-
stitia colitur, tam publica quàm privata res
utiliter geritur, omnisq; prosperitas humane
conditionis augetur, gratiosos libenter favo-
res impendimus, & opportune commoditatis
auxilia impertimur. Nuper siquidem, pro
parte Charissimi in Christo Filij Nostri Karoli
Regis Romanorum illustris, Nobis exposito,
quod in suo Regno Bohemiæ multisq; alijs ei-
dem*

Pragensis ur-
bis commen-
datio.

Hinc primū
Raynaldus
Bullā inchoat.

dem Regno finitimis regionibus atq; terris,
Generale studium, quod in illis partibus sum-
mè foret expediens, non haberetur, quòdq;
Metropolitica Pragensis Civitatis in ipsius
Regni medio loco, quàm saluberrimo sita, &
à diversarum partium gentibus frequentata,
ac in victualibus alijsq; vitæ necessarijs copio-
sa, ad hujusmodi Generale regendum, dum
particulare dudum in ea fuit studium, accom-
moda multum existat: Nos considerantes exi-
miam devotionis & Fidei puritatem, quam
tam ipse Carolus, & Prædecessores sui Bohe-
mie Reges, quàm ejusdem Regni incolæ ad S.
Romanam Ecclesiam gessisse, ac ipse Karolus
Rex & incolæ gerere dignoscuntur, ferventi
desiderio ducimur, ut Regnum ipsum, quod di-
vina Bonitas multitudine populi rerumq; co-
piâ prædotavit, fiat literarum fertilitate fæ-
cundum, ac in eo, quemadmodum auri & ar-
genti copia dignoscitur, sic Scientiarum præ-
valentium sit abundantia, ut viros producat
consilij maturitate conspicuos, virtutum redi-
mitos ornatibus, ac diversarum facultatum
dogma-

C.IX. ARN. CONSIL. DE VNIVERSIT. PRAG. 149
dogmatibus eruditos, sitq; ibi fons irriguus, de
cujus plenitudine hauriant universi, Litera-
libus cupientes imbui documentis.

His igitur omnibus, & præsertim amœni- ^{Nota.}
tatibus Civitatis præfata, diligenti examina-
tione pensatis, & c. de Fratrum nostrorum, ^{Nota.}

consilio, Apostolicâ auctoritate statuimus, ut
in dicta Civitate Pragensi, perpetuis futuris
temporibus Generale Studium vigeat in qua-
libet licita facultate: & quod legentes & stu-
dentes ibidem omnibus Privilegijs, libertati-
bus, & immunitatibus concessis Doctoribus,
legentibus, & studentibus commorantibus in
studio Generali gaudeant, & utantur, & c.

Illi verò qui in eodem studio dictæ Civitatis ^{Nota.}
examinati & approbati fuerint, ac docendi
licentiam & honorem, seu titulum Magisterij
obtinuerint, ut est dictum, ex tunc, absq; exa-
mine & approbatione aliâ, loquendi & do-
cendi eam, tam in Civitate prædicta, quàm a-
libi ubicunq;, quibuscunq;, tam dictæ Civita-
tis, quàm quorumlibet aliorum locorum, seu
Generalium studiorum, in quibus voluerint

T 3

lege-

legere vel docere, Statutis vel Consuetudinibus contrarijs Apostolicâ, vel quacungq; aliâ firmitate vallatis, nequaquam obstantibus, plenam & liberâ habeant facultatem. Nulli ergo omnino hominum, &c. Dat: Avin: VII. Kal: Februarij. Anno V.

Id est ad. Jan.
A. 1347.

Annum sequentem. An Universitas 1347. an-

Quo anno V-sequenti condita sit, disputatur: sed conciliari sententia possunt.

Nam Lupacius, aliq; Annum 47. ponentes, litteris Pontificis, & Caroli se iuventur, nondum tamen inchoata studia sunt, nisi Anno 1348. quod scilicet Hagek, & Cuthenus respexerunt.

Lupacius in
Calend. hist. 1348.
ponit 1347.
20. Januarij.

Hagek A. 1348.
Cuthenus Notu
ad C. 33. E-
nie Sjlviij.

Error Mie-
chovij.

Nè Theologia quidem exceptâ. Non id gratis

positum: scimus eo seculo quasdam Universitates erectas, in quibus omnia Pontifex doceri permittit, solâ Theologiâ exceptâ. Vide Mtehovium L. 4. hist. Polon. C. 21. qui errat luculenter, cum Carolinam Universitatem Anno primùm 1361. erectam, & ab Innocentio Papa VI. confirmatam scribit.

Universitatis hujus gloriam. Infiniti esset o-

peris historiam, & laudationem pertexere. Legantur Programmata Giczinskij. Trium primorum Collegiorum foundationem narrat Hagecius A. 1348. & aliorum A. 1385. & 1407. Adamus Huberus Bohemus Medicus, & Mathematicus insignis, affirmabat Carolinam Academiam confirmatam à Clemente Papa VI. Anno 1346. 25 Januar. horâ 21. minuto 42. & inchoatam Pragæ 1347. die 6. Apr. horâ 21. minuto 34. Vnde Universitatis incrementa & auctus, item decrementa & elades, ex aspectu siderum predicere solebat.

Lacrymæ potiùs oboriuntur. Paulus Zidek in

quinq; Universitatibus creatus Doctor in Vita Manuscripta Caroli IV. quædam habet de Universitate Pragensi; ait, 26. Studiosorum millia

millia una die Pragâ discessisse ab Hussio heresiarcha offensos; Hægek verò quadraginta millibus plures fuisse dicit. Referunt Scriptores A. 1407. in Matricula Vniuersitatis annotata fuisse, quadraginta quatuor Studioforum millia. Errant graviter, qui Carolinam Vniuersitatem, dum ab hereticis tenebatur, viris doctis caruisse scripserunt. Ego certè, qui scripta Bohemorum latina omnia habere & legere conatus sum, aliud comperio: vide quæ scripsi in libro, cui titulum facio Notitia veteris Bohemiæ, in Capite Docti Viri Bohemiæ. In eo plures centum nominavi Scriptores non contemnendos, qui aut versibus candidis & venustis, aut Historicâ, Medicâ, Mathematicâ, aliâve è scientiis partiâ gloriâ, nomen suum illustrârunt. Vltimus propè ex Magistris illis Joannes Campanus, quàm vinulis, quàm delicatis, quàm castis versiculis & numeris Psalmos Davidicos expressit! malo unum ejus Psalmum, quàm centum Buchananam, quem tamen apud Anglos, & Gallos laudari ferunt. Provoco ad lectorem incorruptum, nisi mecum sentiat, nullius me judicij cateri dicant. Sed mira Campano à Deo felicitas, quem morientem R. P. Simeon Sidæcius è S. I. adiit, & ad fidem Catholicam brevissimâ, sed nervosâ oratione adduxit, confessus peccata, SS. Eucharistiâ refectus, obiit integris sensibus, atate confectus, id unum dolens, quòd tam diu quæ vera foret Ecclesiâ, ignorâisset. Porrò Vniuersitatis Carolinae interitum, ut putabat, sat nitidis Elegijs dessevis Drežda, post Pragensem Victoriâ, exul Martinus.

Studioforum olim multitudo in Vniuersitate Carolina; multi ex ea viri docti prodierunt.

Campani laus, & in morte felicitas.

Ministerium Arnesti breviter adumbratum; id est, quæ potissimum imperandi Præcepta, Carolo insinuârit Arnestus, quæque de ejus consilio gesserit Imperator.

CA-